

Európai Halászati Alap

© Lionel Flageul

Az Európai Halászati Alap (EHA) 2007 januárjában kezdte meg működését. Célja az ágazat versenyképességének javítása és annak elősegítése, hogy környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi szempontból fenntarthatóvá váljon. Ennek eléréséhez 3,8 milliárd euró (vagy folyó áron 4,3 milliárd euró) költségvetéssel rendelkezik a 2007-2013 közötti hétéves időszakra vonatkozóan. Az iparág valamennyi ágazata részesülhet pénzügyi finanszírozásban: a tengeri és a belvízi halászat, az akvakultúra, valamint a halászati termékek feldolgozásával és forgalomba hozatalával foglalkozó ágazatok. A közelmúlt változásai által leginkább érintett halászati közösségeknek különös figyelmet szentelnek.

Az EHA-t úgy alakították ki, hogy elődjénél, a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköznél (HOPE) egyszerűbben irányítható és megvalósítható legyen. Nagyobb rugalmassága mellett az EHA számos újítást is tartalmaz. Ezek közé tartozik a halászoknak a szelektívebb halászati módszerekre való áttéréshez nyújtott támogatás, a fenntartható halászatra, valamint a közös érdekű intézkedésekre – köztük kísérleti projektekre – helyezett nagyobb hangsúly, a helyi fejlesztési stratégiák finanszírozása, valamint a vízi környezet védelmét szolgáló intézkedések támogatása. A HOPE-hoz hasonlóan az EHA keretében sem nyújtható pénzügyi támogatás új hajók építésére, vagy rakodóterük méretének növelésére. Az Európai Unió többi strukturális alapjához hasonlóan az EHA esetében sem használható fel kizárólag

Európai Unió részéről történő finanszírozás, hanem csak az országos, regionális vagy helyi ráfordítások kiegészítéseképpen.

További újdonság, hogy a finanszírozási forrásokat jelentős mértékben az úgynevezett „konvergencia-régiók” felé irányítják, azaz olyan régiók felé, amelyek gazdasági jóléte az Európai Unió átlaga alatt van.

Hogyan működik

Az országos hatóságok stratégiai tervet készítenek, amelyben hosszú távú áttekintést adnak arról, hogy milyen módon látják halászati és akvakultúra politikájuk fejlődését 2007 és 2013 között, rámutatva arra, hogy miként szolgálja ez a KHP célkitűzéseit. A tervben prioritásokat, célkitűzéseket, a közkiadások becslését és határidőket kell meghatározni. Ezt azután egy operatív program követi, amely részletesebben leírja, hogy milyen módon szándékoznak az országos hatóságok az EHA által kínált lehetőségeket a gyakorlatban megvalósítani. Mindkét tervet a regionális és helyi gazdasági és szociális partnerekkel történő szoros konzultáció útján készítik el.

Finanszírozási lehetőségek

Az EHA öt prioritási területet céloz meg. Számos tevékenysége a HOPE gyakorlatát folytatja, de van néhány új tevékenysége is.

A flotta átalakítása (1. prioritási tengely)

Ha valamely tagállam a halászati lehetőségek csökkentését határozza el, támogatás nyújtható a tevékenységüket állandó jelleggel vagy ideiglenesen abbahagyó hajók részére. Támogatás adható más műveletek egész sorára is: a fedélzeti biztonság és munkakörülmények javítására, szelektívebb halászfelszerelésekre, a kisipari jellegű part menti halászat, valamint társadalmi-gazdasági intézkedések támogatására, beleértve a nyugdíjkorhatár előtti nyugdíjba vonulást és az átképzést.

A flotta bizonyos szegmenseiben a hajók támogatásban részesülhetnek motorjuk lecserélésére, hogy azokat energia-hatékonyabbá tegyék, de a motor teljesítménye nem növekedhet.

Akvakultúra, feldolgozás és forgalomba hozatal, belvízi halászat (2. prioritási tengely)

Támogatás nyújtható a végzett tevékenység új akvakultúras fajok és jó piaci kilátásokkal rendelkező fajok irányában történő diverzifikálására, a környezetbarát akvakultúras tenyésztésre, köz- és állategészségügyi intézkedésekre, a halászati és akvakultúra-ágazati termékek feldolgozásának és forgalomba hozatalának, valamint az élethosszig tartó tanulásként a támogatására.

Különleges rendelkezések vannak érvényben a belvízi halászatra vonatkozóan, tükrözve annak közép- és kelet-európai jelentőségét.

Szükséghelyzeti rendszer

2008 júliusában a Tanács néhány átmeneti eltérést fogadott el az EHA szabályai alól, hogy megkönnyítse a tagállamok számára a flotta szerkezetátalakítási folyamatának olyan intézkedésekkel történő kiegészítését, amely választ ad a súlyos gazdasági válságra, amely végigsöpört az iparágon. Ez flottaátalakítási programok létrehozását is magában foglalta, amelyek pótlólagos támogatást nyújtanak jelentős kapacitás-csökkentések ösztönzésére a flotta leginkább üzemanyag-igényes szegmenseiben. E derogációk két évig tartanak, és folyamatosan figyelemmel kísérik, valamint értékelik azokat. Az intézkedésről a teljes részletek a gazdasági válság által érintett európai közösségi halászati flották szerkezetátalakításának ösztönzését célzó különleges átmeneti intézkedésről szóló 2008. július 24-i, 744/2008/EK tanácsi rendeletben találhatók.

Közös érdeket szolgáló intézkedések (3. prioritási tengely)

Ezek olyan tevékenységek, amelyeket általában a magánszektor nem támogat, de amelyek átfogó jelentősége túlmutat egyes vállalatok kereskedelmi érdekein. Magukban foglalhatják a vízi fauna és flóra, kikötők, menedékhelyek és kirakodóhelyek védelmét és fejlesztését, új marketing és promóciós kampányok, kísérleti projektek, valamint egyéb kollektív fellépések kidolgozását.

A halászerületek fenntartható fejlesztése (4. prioritási tengely)

E kategóriában a finanszírozás helyi fejlesztési stratégiákon alapul, alulról felfelé történő megközelítést tükrözve. Célja a helyi közösségek segítése abban, hogy a halászati fogásaiktól való gazdasági függőségüket csökkentsék.

Part menti közösségek és a tavak és halastavak mellett élő, a halászati ágazatban jelentős foglalkoztatást biztosító közösségek részesülhetnek az Európai Unió által nyújtott támogatásban általános versenyképességük megerősítése, halászati termékeikhez érték hozzáadása, a turizmushoz kapcsolódó infrastruktúrák és szolgáltatások fejlesztése, a környezet védelme, valamint a régióközi és nemzeteken átnyúló együttműködés ösztönzése céljából.

Technikai segítségnyújtás (5. prioritási tengely)

Ez a kategória olyan tételeket ölel fel, mint tanulmányok, jelentések, tájékoztatói tevékenységek, valamint az operatív programok végrehajtásához kapcsolódó intézkedések támogatása.

Szabályozói keret

A szabályozói keret három elemből áll: az alapvető alapelveket megállapító tanácsi rendeletről; a Bizottság végrehajtási rendeletről, amely részletesen meghatározza a tagállamok által követendő eljárásokat; valamint az országos hatóságok számára gyakorlati tanácsokat tartalmazó, arra vonatkozó útmutatóból, hogy miként dolgozzák ki és hajtják végre programjaikat.

Dokumentumok

A Tanács 2006. július 27-i, 1198/2006/EK rendelete az Európai Halászati Alapról.

A Bizottság 2007. március 26-i, 498/2007/EK rendelete az Európai Halászati Alapról szóló 1198/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról.

Az EHA által nyújtandó támogatások felosztása 2007. január 1-től 2013. december 31-ig

Tagállam	Konvergencia-régió	Nem konvergencia-régió	Összesen
Belga		26 261 648	26 261 648
Bulgária	80 009 708		80 009 708
Csehország	27 106 675		27 106 675
Dánia		133 675 169	133 675 169
Németország	96 861 240	59 004 177	155 865 417
Észtország	84 568 039		84 568 039
Írország		42 266 603	42 266 603
Görögország	176 836 728	30 995 509	207 832 237
Spanyolország	945 692 445	186 198 467	1 131 890 912
Franciaország	34 250 343	181 802 741	216 053 084
Olaszország	318 281 864	106 060 990	424 342 854
Ciprus		19 724 418	19 724 418
Lettország	125 015 563		125 015 563
Litvánia	54 713 408		54 713 408
Magyarország	34 291 357	559 503	34 850 860
Málta	8 372 329		8 372 329
Hollandia		48 578 417	48 578 417
Ausztria	187 326	5 071 992	5 259 318
Lengyelország	734 092 574		734 092 574
Portugália	223 943 059	22 542 190	246 485 249
Románia	230 714 207		230 714 207
Szlovénia	21 640 283		21 640 283
Szlovákia	12 681 459	1 007 069	13 688 528
Finnország	39 448 827	39 448 827	39 448 827
Svédország	54 664 803	54 664 803	54 664 803
Egyesült Királyság	43 150 701	94 677 188	137 827 889
Összesen	3 252 409 308	1 052 539 711	4 304 949 019

* Az összegek euróban, folyó árakon kifejezve